

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 12CoP/224/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1224203002
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 01. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Janka Grečmal
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2026:1224203002.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Janky Grečmal a sudkyň JUDr. Ľubice Bundzelovej a Mgr. Andrey Hadnagyovej, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: A. B., narodený XX.XX.XXXX, bytom u rodičov, v konaní zastúpený kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava so sídlom Vazovova 7/A, 816 16 Bratislava, dieťa matky: C. D. E., narodená XX.XX.XXXX, trvale pobytom F. G. F. XXXX/XX, B., a otca: C. H. B., narodený XX.XX.XXXX, trvale pobytom F. G. F. XXXX/XX, B., obaja zastúpení splnomocnencom: IVANOVIČ LEGAL s. r. o., so sídlom Štúrova 11, Bratislava, IČO: 54 434 556, o návrhu starého otca maloletého dieťaťa: C. I. E., narodený XX.XX.XXXX, trvale pobytom E. H. XXXX/XX, J., zastúpený splnomocnencom: Advokátska kancelária JUDr. Peter Strapáč, PhD., s. r. o., so sídlom Ul. 17. novembra 3215, Čadca, IČO: 50 473 522, o úpravu styku starého otca s maloletým dieťaťom, o odvolaní starého otca proti rozsudku Mestského súdu Bratislava II č.k. 41P/119/2024-108 zo dňa 13.10.2025, takto

rozhodol:

- Rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.
- Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Mestský súd Bratislava II, ako súd prvej inštancie, odvolaním napadnutým rozsudkom zamietol návrh navrhovateľa (I. výrok). O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (II. výrok).

2. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa čl. 5, podľa § 25 ods. 1, 5, § 28 ods. 1, 2, § 30 ods. 1, § 36 ods. 1 Zákona o rodine (ďalej aj „ZoR“), čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, čl. 41 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, § 116 Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“) a dospel k záveru o nedôvodnosti návrhu starého otca (označovaného aj ako navrhovateľa – poznámka odvolacieho súdu). Prvoinštančný súd mal za to, že vzhľadom na vek dieťaťa a povahu sporu nie je možný výsluch dieťaťa, ktoré by ťažko dokázalo poskytnúť hodnotné informácie o vzťahu rodičov, resp. matky a starého otca, z ktorého dôvodu výsluch dieťaťa nevykonal. Tiež konštatoval, že maloletý starého otca vôbec nevidel, nepozná ho, starý otec je pre neho cudzí otec a aj z daného dôvodu názor maloletého v konaní nezisťoval. Poukázal na vek maloletého 5 rokov a 9 mesiacov v čase rozhodovania, na zdravotné problémy maloletého krátko po narodení spočívajúce v onkologickom ochorení (nádor semenníkov), pre ktoré je aj v súčasnosti sledovaný. Rodičia dieťaťa žijú v harmonickom partnerstve a k maloletému majú vybudovaný silný citový vzťah, zabezpečujú mu všetky podmienky a potreby pre riadny život. Prvoinštančný súd mal za preukázané, že navrhovateľ je starým otcom maloletého, keďže je otcom matky dieťaťa, s ktorou má vážne narušené vzťahy a k ich náprave nedošlo ani od podania návrhu, z ktorého dôvodu rodičia dieťaťa nesúhlasili so stretávaním sa maloletého so starým otcom a bolo preukázané, že pretrvávajú názorové rozpory medzi starým otcom a rodičmi dieťaťa, keďže starý otec sa vracia do minulosti, napriek

ním verbalizovanému záujmu vzťahu medzi ním a matkou dieťaťa napraviť. Predovšetkým sa zameral na skutočnosť, či je v záujme maloletého upraviť styk so starým otcom, keď na prvý pohľad sa javí možnosť postupného vytvárania citového puta maloletého a starého otca, avšak v živote dieťaťa majú rozhodujúcu úlohu v jeho výchove rodičia a v súčasnosti je v najlepšom záujme dieťaťa vytvorenie najužšej pevnej citovej väzby s matkou a otcom a nie je v záujme maloletého, aby sa so starým otcom stretával v rozpore s vôľou rodičov, ktorí sú so starým otcom v konflikte, najmä matka dieťaťa stále prežíva sklamanie zo vzťahu so starým otcom dieťaťa, čo zasahuje do jej citovej integrity. Napriek tomu, že starému otcovi oznámila narodenie maloletého formou SMS správy, odpoveď na túto správu bola podľa jej vyjadrenia nepríjemná a vyvolala v nej negatívne emócie, v dôsledku čoho odpísala starému otcovi, že je jej ľúto, že vyťahuje opäť staré veci a chce s ním kontakt ukončiť, čoho dôkazom bolo zablokovanie si jeho telefónneho čísla. Nepovažoval v záujme maloletého ho vystaviť dusnej atmosfére medzi rodičmi a starým otcom, keďže majú voči sebe nepriateľský postoj, maloletému vzhľadom na jeho vek nie je možné vysvetliť situáciu, ktorej nerozumie a nevníma ju, pričom napätie medzi osobami, ktoré sú v kontakte s dieťaťom nemôže pozitívne vplyvať na jeho psychiku a zdravý vývoj, dieťa nemôže byť nástrojom ovládania. Starý otec nerešpektuje vôľu a dôvody svojej dcéry a otca dieťaťa, pre ktoré sa s ním maloletý nestretáva, a z ktorých dôvodov nedošlo k akémukoľvek kontaktu s ním, nerešpektuje ani rozhodnutia matky v minulosti a naďalej trval na úprave styku s maloletým, ale z hľadiska prioritného vzťahu dieťaťa s rodičmi pred starým otcom, ktorý presadzuje svoju vôľu, nepovažoval za dôvodné tento styk upraviť. Nemal za sporné narušenie vzťahov medzi starým otcom a matkou maloletého dlhodobé, resp. neexistujúci vzťah, čoho dôkazom je aj prerušenie kontaktov matky so starým otcom v čase, keď mala 10 rokov, kedy prestala k nemu chodiť, navyše starý otec nebol prítomný pri jej významných udalostiach v živote (maturita, ukončenie štúdia, promócie), avšak úlohou súdu nebolo tento vzťah naprávať, iba posudzovať splnenie podmienok na starým otcom požadovaný styk s maloletým, s čím rodičia jednoznačne nesúhlasili a vzhľadom na ich vzájomnú súdržnosť, ktorú možno vidno aj vo vyjadrení otca maloletého, ktorý k styku starého otca nemal výhrady za predpokladu, že s tým bude súhlasiť aj matka maloletého, avšak z komunikácie starého otca s otcom dieťaťa vyplynulo, že otec jeho reakciu vyhodnotil ako manipulatívnu komunikáciu vzhľadom na jeho vyjadrenie, aby si ako otec rodiny „dupol“ a povedal ako to bude. Prvoinštančný súd nemal za preukázané to, že by maloletý alebo rodičia trpeli odlúčením od starého otca, keďže medzi dieťaťom a starým otcom doposiaľ nevzniklo žiadne puto, navyše návrh podal starý otec po viac ako 4 rokoch od narodenia maloletého (v septembri 2024), nevie ako maloletý vyzerá, nevidel ho ani na fotografiách. Argumenty uvádzané starým otcom nepovažoval za dôvodné pre úpravu styku s maloletým, keďže v jeho záujme nie je, aby sa stretával so starým otcom za daných okolností, z dôvodu vážneho narušenia vzťahov medzi starým otcom a matkou dieťaťa, v ktorom smere prisvedčil tvrdeniu rodičov, najmä matky o tom, že ju kontaktovanie sa so starým otcom stresuje, ktorý stres by prenášala aj na dieťa, majúce navyše zdravotné problémy, z ktorého dôvodu vyžaduje pre svoj zdravý psychický a fyzický vývin pokojné a stabilné prostredie. Vynútený kontakt maloletého so starým otcom, ktorý navrhol styk za prítomnosti rodičov, by tieto konflikty medzi matkou a starým otcom prehĺbil a mal by na maloletého negatívny vplyv, pretože pokiaľ nefunguje vzťah medzi starým otcom a matkou dieťaťa, nemôže fungovať ani vzťah starého rodiča a maloletého dieťaťa, ktoré nemôže vyrastať v takto konfliktnéj a napätej situácii, z ktorého dôvodu nie je v záujme maloletého upraviť styk so starým otcom. Za predpokladu zastabilizovania vzťahov rodičov so starým otcom je pravdepodobné, že maloletý si bude budovať vzťah aj so starým otcom, pričom nateraz pozitíva prípadnej úpravy styku starého otca s maloletým prevýšili jej negatíva, keďže maloletý nemá k starému otcovi vytvorený žiadny vzťah, nepozná ho a absencia styku so starým otcom nepredstavuje pre maloletého citovú ujmu. Starý otec si musí nájsť najskôr cestu k rodičom dieťaťa pre účely kontaktovania sa svojim vnukom.

3. O trovách konania rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku (ďalej aj „CMP“).

4. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal starý otec v zákonnej lehote odvolanie a žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, alternatívne, aby napadnutý rozsudok zmenil tak, že upraví jeho styk s maloletým každú prvú nedeľu v mesiaci od 15,00 hod. do 18,00 hod. za prítomnosti jedného z rodičov maloletého, pričom rodičia sú povinní maloletého na styk s ním riadne a včas pripraviť.

5. Podstatou odvolacích dôvodov boli dôvody v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. b), f), g) Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“), § 62 ods. 1 CMP. Nestotožnil sa s výkladom prvoinštančného súdu ohľadne ust. § 25 ods. 5 a § 36 ods. 1 ZoR, pretože daným výkladom prvoinštančného súdu by išlo o obsolentné a neaplikovateľné ustanovenia, aplikovateľná je len posledná veta predmetného ustanovenia. Popieral

násilný spôsob v súvislosti s požiadavkou na stretávanie sa s maloletým, pretože sa snažil komunikovať s matkou dieťaťa, ktorá mu stretávanie neumožnila, na jednej strane matka tvrdí, že si s ňou vzťah nevybudoval, hoci sa snažil cez súdy domáhať svojich práv, čoho dôkazom bolo vyše 200 výkonov rozhodnutí, ktoré bývalá manželka nerešpektovala ohľadne jeho možnosti sa stretávať s dieťaťom, teda sa o svoju dcéru (matku maloletého) vždy snažil a zaujímal, navyše potvrdila, že ho nepozvala na žiadne významné životné udalosti, teda o nich nemal vedomosť. Pokiaľ prvoinštančný súd konštatoval nevybudovanie vzťahu medzi ním a maloletým, k danému dodal, že maloletý ho nemôže postrádať, keďže ho nepozná, nebol mu prístup umožnený a dopriaty, bola preukázaná len snaha matky izolovať maloletého od neho, pričom argumenty o zlom vplyve na matku dieťaťa možného stretávania sa starého otca s maloletým považoval za irelevantné, keďže nebol preukázaný možný negatívny spôsob vplyvu na matku. Vyjadril vôľu za malým cestovať do B., stráviť s ním čas na miestach, ktoré má rád, teda styk by do života maloletého nepriniesol nič zlé, ním navrhovaný styk by nezasahoval žiadnym spôsobom do zdravého vývoja dieťaťa, ani do duševného či iného zdravia matky maloletého. Poukázal na vyjadrenie otca dieťaťa počas stretnutia s ním, v zmysle ktorých nemal problém ohľadne stretávania sa s maloletým, avšak tento problém zrazu vyvstal, matka dieťaťa nesúhlasí s jeho stretávaním sa s vnukom, ktoré rozhodnutie akceptuje, keďže maloletého na styk môže pripraviť jeho otec a prísť za ním niekde do herničky s tým, že bude rešpektovať režim maloletého. Poukázal na skutočnosť, že je blízkou osobou a pomery v rodine v zmysle právnej úpravy vyžadujú, keďže rodina zásadným spôsobom nefunguje, jeho vzťah s matkou dieťaťa je dlhodobo narušený a nefunkčný, z ktorého dôvodu je potrebné styk upraviť. Pokiaľ matka argumentovala tým, že mal rozvíjať vzťahy už v čase, keď si našla partnera, uvedenému nerozumie, keďže matka potvrdila to, že ho neoboznamovala o existencii partnera, teda voči nemu mala očakávania ohľadne správania, ale neposkytla mu žiadny priestor na ich naplnenie. Nie je cieľom, aby napäté vzťahy medzi ním a matkou dieťaťa negatívne ovplyvnili maloletého, práveže má záujem na ich zlepšení, a to prostredníctvom záujmu dieťaťa, ktoré má právo poznať starého otca a byť s ním v kontakte. Podľa matky nemá robiť nič ohľadne zlepšenia ich vzájomného vzťahu, teda jej slová o úprimnosti vyznievajú ako prázdne frázy bez reálneho obsahu či úprimného zámeru. Navyše matka nemala záujem sa s ním stretnúť pri požiadavke o osobné stretnutie po prvom pojednávaní, ktoré stretnutie nepovažovala za úprimné, keďže ho inicioval jeho právny zástupca, ktorý len tlmočil jeho záujem, avšak ani oficiálne listy adresované právnickému zástupcovi matky nemali žiadnu odpoveď z jej strany. Predložil SMS komunikáciu, ktorá bola len jednostranná z jeho strany, keďže na ne neobdržal žiadnu odpoveď zo strany rodičov dieťaťa, ktoré by nemalo byť zaťahované do zbytočných a emotívne vyhrotených sporov, mali by sa rodinné vzťahy optimalizovať na normálnu úroveň. Pokiaľ matka nechce maloletého vystavovať stresu, nie je mu zrejme, akým spôsobom by stretnutie u dieťaťa vyvolalo stres, navyše keď petít návrhu formuloval ohľadne stretávania sa za prítomnosti jedného z rodičov maloletého, ktoré má aj otca dieťaťa a ten sa môže stretnutí zúčastniť. Otázka stretávania sa s maloletým závisí výlučne od vôle matky maloletého, ktorý jej prístup sa javí ako určitý revanš, avšak nevie za čo, keďže sa dlhodobo usiloval o udržiavanie kontaktu so svojou dcérou (matkou maloletého). Tento styk chcel zachovať, opakovane čakal pred bytovým domom, podával žiadosti na súd a zúčastňoval sa pojednávaní, avšak bezvýsledne. Dlhodobo o svoju dcéru bojoval, avšak matka maloletého neuviedla dôvod, prečo sa s ním ako s otcom nemala stretávať, mrzí ho jej postoj, avšak bude bojovať za stretávanie sa so svojim jediným vnukom a tým vytvárať vzájomný vzťah.

6. Rodičia maloletého ani kolízny opatrovník sa k odvolaniu starého otca nevyjadrili.

7. Krajský súd v Trnave, ako súd odvolací [§ 3 ods. 5 písm. b) CMP], vec preskúmal v rozsahu určenom ustanoveniami § 65 a § 66 CMP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario a rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

8. Podľa § 387 ods. 1, 2 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

9. Aj podľa základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky má strana právo na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením práva a obranou proti takému uplatneniu. Včlenením formulácie o práve na spravodlivý súdny proces do textu zákona sa požiadavky na odôvodnenie rozhodnutia neliberalizovali, ale naopak, sprísnilo (IV. ÚS 314/2020, ZNaU 69/2020). Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne

objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami sporu (rozhodnutia Ústavného súdu SR vo veciach sp. zn. IV. ÚS 115/03, či sp. zn. III. ÚS 60/04). Podľa Ústavného súdu SR „Z odôvodnenia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. V prípade, keď sú právne závery súdu v extrémnom nesúlade s vykonanými skutkovými zisteniami alebo z nich v žiadnej možnej interpretácii odôvodnenia súdneho rozhodnutia nevyplývajú, treba takéto rozhodnutie považovať za rozporné s čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, resp. čl. 6 ods. 1 Dohovoru“ (I. ÚS 243/07). Požiadavku na kvalitu súdneho rozhodnutia zvyrazňuje vo svojej judikatúre aj Európsky súd pre ľudské práva, ktorý v tejto súvislosti najmä uvádza: „Právo na spravodlivý proces zahŕňa aj právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia však neznamená, že na každý argument sťažovateľa je súd povinný dať podrobnú odpoveď. Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad“ (napr. *Georgiadis c. Grécko* z 29. mája 1997, *Recueil III/1997*, či rozsudok vo veci *Ruiz Torija c. Španielsko* a *Hiro Balani c. Španielsko*, oba z 9. decembra 1994, *Annuaire, série A* č. 303 A a č. 303 B). Odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie musí byť dostatočným podkladom pre uskutočnenie jeho prieskumu v rámci odvolacieho konania.

10. Okrem práva účastníka sa domáhať svojho práva na nezávislom a nestrannom súde (prístup k súdu) patrí aj právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo účastníka na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, z odôvodnenia rozhodnutia musia byť zrejme všetky pre rozhodnutie podstatné skutočnosti objasňujúce skutkový a právny základ rozhodnutia.

11. Po oboznámení sa s obsahom spisu a s odvolaním napadnutým rozhodnutím prvoinštančného súdu, odvolací súd konštatuje, že napadnuté rozhodnutie je vecne správne, prvoinštančný súd predmetnú vec skutkovo aj právne správne posúdil. Odôvodnenie napadnutého rozsudku je dostatočne podrobné, jasné, i zrozumiteľné, presvedčivé a logickým spôsobom sa vysporiadava so všetkými relevantnými skutkovými i právnymi otázkami a aspektmi, a teda spĺňa zákonné kritéria odôvodnenia uvedené v ustanovení § 220 ods. 2 CSP. Súd prvej inštancie neporušil právo účastníkov konania na spravodlivý proces, pretože v hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť. Naopak, prvoinštančný súd ich náležitým spôsobom posúdil súhrnne v celom rozsahu a aj ich náležite vyhodnotil (rešpektujúc zásady formálnej logiky). Odvolací súd na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku poukazuje na najzásadnejšie aspekty, ktorými reaguje na argumenty starého otca v odvolaní.

12. K právnej stránke posudzovaného prípadu odvolací súd poukazuje na ust. § 25 ods. 5 ZoR, podľa ktorého, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia odsekov 1 až 4 sa použijú primerane.

13. Podľa § 116 Občianskeho zákonníka, blízkou osobou je príbuzný v priamom rade, súrodenec a manžel; iné osoby v pomere rodinnom alebo obdobnom sa pokladajú za osoby sebe navzájom blízke, ak by ujmu, ktorú utrpela jedna z nich, druhá dôvodne počítavala ako vlastnú ujmu.

14. Podľa citovaného ustanovenia sú blízkymi osobami vždy zo zákona príbuzní v priamom rade, súrodenec a manžel. Pri rozhodovaní o rozsahu styku je dôležité zvážiť okolnosti tak na strane maloletého dieťaťa: ako jeho vek, zdravotný stav, vzťah k danej blízkej osobe, ktorá ho nemá v starostlivosti, teda aké sú citové väzby s tzv. blízkymi osobami, napríklad so starými rodičmi alebo so súrodencami, ak kontakt a stretávanie sa s nimi nie sú prirodzeným a bežným prostriedkom upevňovania a udržiavania ich vzťahov, ale sú obmedzované a minimalizované zásahom iných osôb, s ktorými dieťa žije. Aj keď tieto osoby nemajú zákonné právo na styk s maloletým dieťaťom, ako je to v prípade rodičov, v každom prípade súd musí skúmať, či takáto úprava je v záujme dieťaťa, či si to vyžadujú pomery v konkrétnej rodine, či by nedošlo k citovej ujme a či by bol rozvoj dieťaťa najmä z citovej, rozumovej a mravnej stránky ohrozený, pokiaľ by mu nebolo umožnené stretávať sa aj s týmito osobami. Tiež je podstatné skúmať doterajší spôsob a rozsah styku, denný režim; ako aj okolnosti na strane rodičov, starých rodičov a pod. ako ich vzájomný vzťah, ich časové a ekonomické možnosti, rodinné pomery, vzdialenosť medzi bydliskom dieťaťa a príbuzného a podobne. Pojem záujem dieťaťa pritom nemožno chápať zužujúco len ako záujem zdravia dieťaťa, ale čo najextenzívnejšie. V záujme dieťaťa je predovšetkým to, aby vyrastalo v atmosfére šťastia, lásky, porozumenia, stability, tolerance a harmónie, aby jeho vývoj a výchova smerovala k pozitívnemu rozvoju jeho osobnosti, nadania a rozumových a fyzických schopností, mravnému, duchovnému a sociálnemu rozvoju a aby boli rešpektované jeho práva.

15. Je v záujme dieťaťa, aby udržiavalo rodinné vzťahy i s príbuznými a aby nebolo odtrhnuté od svojich koreňov, pričom dieťa má právo na to, aby dostalo príležitosť rozvíjať svoj vzťah ku každému z rodičov, ale i starých rodičov a prejavíť svoje city slobodne bez akéhokoľvek vonkajšieho tlaku zo strany rodiča. Vždy však treba mať na zreteli, že záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom akejkolvek činnosti týkajúcej sa detí. V záujme dieťaťa bude, aby sa mohlo stykať s blízkymi osobami, ku ktorým prechováva najmä citový vzťah a vzhľadom na pomery v rodine sa starým rodičom (iným blízkym osobám) styk s dieťaťom neumožňuje, resp. priamo zabraňuje. Maloleté deti majú teda právo nielen na zachovanie vzťahu so svojimi rodičmi, ale aj právo na zachovanie svojej totožnosti a rodinných vzťahov v súlade so zákonom (článok 8 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa). Zároveň Dohovor o právach dieťaťa uznáva aj zodpovednosť členov širšej rodiny dieťaťa pri zabezpečení orientácie dieťaťa a jeho usmerňovaní v súlade s jeho rozvíjajúcimi sa schopnosťami (článok 5 Dohovoru o právach dieťaťa). Súd môže upraviť aj bez návrhu stretávanie blízkych osôb dieťaťa s dieťaťom pri splnení dvoch podmienok: je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a vyžadujú si to pomery v rodine.

16. Právna úprava styku maloletého dieťaťa s blízkymi osobami plne rešpektuje ako prvoradé hľadisko záujem dieťaťa, akceptuje, že dieťa môže mať ku svojim starým rodičom alebo iným príbuzným silné citové väzby, keď tieto osoby mohli pomáhať pri jeho výchove už od malička a dieťa je na nich citovo naviazané a prerušenie stykov s nimi by mohlo narušiť stabilitu výchovného prostredia, jeho duševný a citový rozvoj. Súd zároveň musí vziať do úvahy okrem záujmu dieťaťa aj to, že podľa § 30 ods. 1 Zákona o rodine majú rozhodujúcu úlohu vo výchove dieťaťa rodičia, ktorí majú právo vychovávať deti v zhode s vlastným presvedčením (náboženským, filozofickým).

17. Podľa článku 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa v spojení s čl. 5 Základných zásad Zákona o rodine inštitút styku medzi maloletým dieťaťom a jeho rodičmi a medzi maloletými deťmi a inými blízkymi osobami nie je rovnaký. Zo zákonného ustanovenia jednoznačne vyplýva, že na styk s blízkymi osobami sa ustanovenia o styku dieťaťa s rodičmi použijú len primerane.

18. Aj v Zákone o rodine základné zásady rodinného práva ustanovili kritériá najlepšieho záujmu dieťaťa, ktorý je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Napriek tomu, že čl. 5 Zákona o rodine príkladne uvádza kritériá, ktoré sa zohľadňujú pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa a že na záujem dieťaťa odkazuje niekoľko ustanovení normatívnej časti Zákona o rodine (napr. § 23, § 24, § 44, § 54, § 59), ako i ustanovenia osobitných predpisov (napr. zákon č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele, nový zákon č. 176/2015 Z. z. o komisárovi pre deti a komisárovi pre osoby so zdravotným postihnutím a pod.), tento pojem nebol doposiaľ definovaný a neboli stanovené ani jeho určujúce kritériá. Najlepší záujem dieťaťa je však zároveň pojmom pružným a adaptabilným. Treba ho prispôbiť a definovať podľa konkrétnej situácie dotknutého dieťaťa alebo detí, zohľadniť pritom ich osobný kontext, situáciu a potreby. Pri jednotlivých rozhodnutiach je potrebné posúdiť najlepší záujem dieťaťa a určiť ho vo svetle špecifických okolností situácie konkrétneho dieťaťa.

19. Vyhodnotenie podmienky pre styk blízkej osoby s maloletým dieťaťom, že si to vyžadujú pomery v rodine, je vždy výsledkom posúdenia vysoko individuálnych, jedinečných skutkových okolností každej prejednávanej veci, ktoré sú nezameniteľné s okolnosťami relevantnými v iných veciach. Každé jedno rozhodnutie týkajúce sa úpravy styku maloletých s konkrétnymi blízkymi osobami je založené na riešení čisto individuálnych otázok, ktoré nemôže byť považované za pravidlo pre iné prípady (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/87/2017). Vyriešením takto vysoko individuálnej otázky (akou je určenie, či si vyžadujú pomery v rodine určenie styku maloletého dieťaťa s blízkou osobou) sa ani nemôže vytvoriť ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu. V tomto smere je dôvodné poukázať na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1CdoR/9/2023, ktoré nepredstavuje ustálenú rozhodovaciu prax NS SR k riešenej právnej otázke, pretože v danom rozhodnutí najvyšší súd neriešil právnu otázku, ktorá by sa týkala podmienok, za akých je možné upraviť styk blízkych osôb (starých rodičov) s maloletými deťmi. Ani prípadná ustálená rozhodovacia prax súdov nižších inštancií netvorí ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu.

20. Odvolací súd poukazuje tiež na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v uznesení z 30.06.2021 sp. zn. 2Cdo/98/2021, v ktorom na otázku, či pri rozhodovaní o úprave styku blízkej osoby s maloletými dieťaťom je alebo nie je rozhodujúce, či má toto dieťa s touto blízkou osobou

vytvorené citové väzby a či absencia styku s touto osobou predstavovala pre dieťa ujmu vysvetlil, že vyhodnotenie ne/existencie vzťahu, citovej väzby medzi dieťaťom a blízkou osobou, ako aj posúdenie, či absencia styku medzi takýmito osobami môže predstavovať ujmu dieťaťa, je vždy výsledkom posúdenia vysoko individuálnych, jedinečných skutkových okolností každej prejednávanej veci, ktoré sú nezameniteľné s okolnosťami relevantnými v iných veciach (aj rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 3CdoR/6/2024).

21. V intenciách uvedeného odvolací súd posudzoval prejednanú vec s prihliadnutím na individuálne okolnosti danej veci.

22. Pokiaľ ide právnu úpravu zakotvenú v ust. § 25 ods. 5 ZoR, odvolací súd uvádza, že ani v zákonom predpokladaných prípadoch úpravy styku blízkych osôb (v predmetnom konaní navrhovateľ – starý otec) s maloletým dieťaťom nemajú tieto osoby na rozdiel od rodiča právny nárok na súdnu úpravu styku s maloletým dieťaťom. Tak v zmysle § 25 ods. 5 ZoR, ako aj v zmysle § 36 ods. 2 ZoR, súd môže upraviť styk blízkej osoby s maloletým dieťaťom, ale nie z dôvodu, že by blízka osoba mala na to právny nárok, a že by to bolo v jej záujme, ale výlučne len z dôvodu, že by takáto úprava styku bola v záujme maloletého dieťaťa a vyžadovali by to pomery v rodine, pričom záujem maloletého dieťaťa by prevýšil rodičovské práva rodičov. Uvedené v tomto konaní pred súdom prvej inštancie preukázané nebolo. V danom prípade odvolací súd z tohto dôvodu nemohol ustáliť záujem maloletého na kontakte so starým otcom v ním navrhovanej podobe.

23. Základným právom dieťaťa je žiť v bezpečnom a harmonickom prostredí a byť v starostlivosti svojich rodičov, ktorých zodpovednosť, práva a povinnosti je súd povinný rešpektovať. Maloleté dieťa má právo na zachovanie rodinných väzkov a nesmie byť vystavené svojvoľnému zasahovaniu do svojho súkromného života, do života svojej rodiny, či domova. Rodičia majú prvotnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa a základným zmyslom ich starostlivosti musí byť pritom záujem dieťaťa; rodičia majú právo usmerňovať dieťa pri výchove a súd je povinný toto ich právo (a zároveň povinnosť) uznávať a rešpektovať (z Dohovoru o právach dieťaťa čl. 3, 5, 8, 14, 16, 18 a 29). Sú to práve rodičia, ktorí majú rodičovskú zodpovednosť v plnom rozsahu, zodpovedajú za vývoj a výchovu dieťaťa a práve právo rodičov vykonávať starostlivosť o dieťa a vychovávať ho je ústavne chránené (čl. 32 ods. 4 Listiny základných práv a slobôd, čl. 41 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Rodičia sú teda oprávnení, ale zároveň aj povinní vytvárať dieťaťu zdravé výchovné prostredie, sami zodpovedajú za vhodnosť použitia výchovných metód ako aj to, s kým dieťa prichádza do styku a kto ho ovplyvňuje. Ochranou dieťaťa je nutné v takomto prípade rozumieť aj ochranu harmonického prostredia, v ktorom vyrastá.

24. Pri stanovení stretávania maloletého dieťaťa s ďalšími príbuznými je treba starostlivo zväžiť najlepší záujem dieťaťa, ktorý môže byť oslabený, okrem iného aj z dôvodu existencie napätia, konfliktu či vyhrotených vzťahov medzi rodičmi dieťaťa a ďalšími príbuznými, o ktorých stretávaníach je rozhodované. Základným kritériom pri stanovení styku dieťaťa s ďalšími príbuznými je najlepší záujem dieťaťa a i v dôvodovej správe k Dohovoru o styku s deťmi sa uvádza, že pokiaľ styk so širším príbuzenstvom vedie k rodinnému napätiu, nemusí byť už styk v najlepšom záujme dieťaťa (rozhodnutie NS SR sp. zn. CdoR/13/2024, zo dňa 26.03.2025).

25. Odvolací argument otca založený na ust. § 365 ods. 1 písm. b) CSP znamená, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva, v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Tento odvolací dôvod je potrebné vykladať eurokonformne s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorá predpokladá, že v tomto prípade ide o porušenie procesných práv a nie hmotnoprávných nárokov strán. Ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty. Právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít, a ak takejto ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo. Ak sa spor na základe prihliadnutia na prípadné skutkové a právne osobitosti prípadu rozhodne inak, každý má právo na dôkladné a presvedčivé odôvodnenie tohto odklonu. Podľa čl. 46 Ústavy SR sa každý môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde. Podľa čl. 48 Ústavy SR má každý právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

26. Odvolací argument založený na ust. § 365 ods. 1 písm. f) CSP znamená, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a teda sa týka nedostatkov v zisťovaní skutkového stavu veci súdom spočívajúcich v tom, že skutkové zistenie, ktoré boli podkladom pre rozhodnutie sú nesprávne. Musí ísť o také skutkové zistenie, na základe ktorého súd vec posúdil po právnej stránke nesprávne, nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, v dôsledku čoho je nesprávny a chybný súdom vyslovený právny názor a skutkové zistenie tak nezodpovedá vykonaným dôkazom, súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov nevyplývali, alebo rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi vykonané opomenul, napriek tomu, že vyšli najavo. Nesprávne skutkové zistenia sú tiež také, ktoré súd založí na chybnom hodnotení dôkazov, čím nastane logický rozpor v ich hodnotení z hľadiska zákonnosti, pravdivosti, prípadne i dôležitosti.

27. Ako ďalší odvolací dôvod starý otec uviedol podľa § 365 ods. 1 písm. g) CSP.

28. Starým otcom nebol tento odvolací dôvod konkretizovaný, len formálne odkázal na dané ustanovenie, avšak neuviedol o aké konkrétne procesné prostriedky by malo ísť, ani akým spôsobom by ich prípadné uplatnenie mohlo viesť k odlišnému rozhodnutiu súdu, preto táto jeho námietka zostala iba v rovine všeobecného tvrdenia bez vecného obsahu.

29. Odvolací argument založený na ust. § 365 ods. 1 písm. h) CSP sa týka nesprávneho právneho posúdenia veci.

30. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo 222/2009 zo dňa 26. februára 2010). Nesprávnym právnym posúdením [§ 365 ods. 1 písm. h) CSP] sa rozumie subsumovanie skutkového stavu pod normu hmotného práva alebo procesného práva, ktorá hypotéze nemá také predpoklady, aké vyplývajú zo zisteného skutkového stavu. Nesprávne právne posúdenie veci konkrétne spočíva v tom, že súd použil nesprávnu právnu normu, alebo síce aplikoval správnu právnu normu, ale ju nesprávne interpretoval, a napokon právnu normu síce správne vyložil, ale na zistený skutkový stav ju nesprávne aplikoval (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2MCdo 4/2009).

31. K vyššie uvedeným odvolacím dôvodom odvolací súd uvádza, že ich starý otec bližšie nešpecifikoval, teda nekonkretizoval, len uviedol ich všeobecnú formuláciu, avšak po odvolacom prieskume je nutné konštatovať, že ani jeden z odvolacích dôvodov nebol opodstatnený, pretože súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu, dospel k správnym skutkovým zisteniam, nebolo porušené právo odvolateľa na spravodlivý proces, neboli porušené jeho procesné práva a vec bola náležite posúdená aj po právnej stránke.

32. Odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie ohľadne vzťahu maloletého k ďalším blízkym, v danom prípade k starému otcovi rovnako mal za preukázané že k nemu nemá vytvorený žiadny vzťah, nestretávali sa a nepozná ho. Rodinná situácia bola taká, že matka maloletého prerušila so starým otcom (jej otcom) kontakt v jej veku pribl. 10 rokov, následne sa stretli len asi 3 krát po dosiahnutí plnoletosti, ale vzťah nebol dobrý zo strany matky k nemu, došlo k úplnému prerušeniu kontaktov, čo popisovala a zdôvodňovala matka v predmetnom konaní, ktorú podstatnú skutkovú okolnosť považoval aj odvolací súd za významnú, a ktorá nezakladá relevantný dôvod na úpravu styku v záujme maloletého s navrhovateľom – starým otcov rozhodnutím súdu. Záujem maloletého v zmysle Čl. 5 Zákona o rodine nebude ohrozený tým, že styk starého otca s maloletým nebude upravený súdnym rozhodnutím, pretože pred súdom prvej inštancie nebolo preukázané, že by maloletý starého otca postrádal, resp. že by neprítomnosť starého otca mala na celkový vývoj maloletého negatívny dopad.

33. V danej veci nebol realizovaný výsluch maloletého, pričom vzhľadom na jeho útlý vek (v čase rozhodovania súdu prvej inštancie 5 rokov) ani nebolo v tomto prípade nebolo potrebné realizovať jeho výsluch, nakoľko jeho záujmy v tomto prípade obhajujú tak rodičia maloletého, ako aj procesný opatrovník a odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie nezistil nedostatky v starostlivosti o maloletého. Zistenie názoru maloletého by bolo je nadbytočné, pretože súd prvej inštancie, ani odvolací súd nepochybuje o tom, že medzi starým otcom a maloletým neexistuje vzájomný vzťah, preukázateľne je výrazný negatívny postoj matky ku starému otcovi, prameniáci z minulosti, z čias, kedy sa starý otec mal možnosť podieľať na výchove matky v rámci stretávania sa, avšak matka nadobudla k svojmu otcovi

odmietavý postoj z dôvodu negatívneho sa vyjadrovania na osobu jej matky, vnímala jeho správanie sa k nej negatívne. V danom prípade neprináležalo odvolaciemu súdu vyhodnocovať hodnovernosť a objektívnosť týchto vyjadrení a postoja matky ku starému otcovi, preukázateľne však je u matky dieťaťa odmietavý postoj ku starému otcovi, vážne narušenie ich rodinných vzťahov, čo nebolo spochybňované ani starým otcom.

34. Bez povšimnutia nezostáva ani okolnosť, že starý otec, ktorý síce dokladal správy, ktoré priebežne zasielal, nimi chcel preukazovať istý záujem o maloletého, napriek uvedenému aktuálne je už maloletý vo veku 6 rokov, pričom za túto nie krátku dobu nemá vedomosť o existencii starého otca z matkinej strany, čo nepochybne nemohlo viesť k vytvoreniu potrebného vzťahu k nemu, ale navyše táto doba je pomerne dlhá na to, aby nebolo dôvodné konštatovať, že starý otec nevyvíjal dostatočný záujem o svojho vnuka a snahu o reparáciu vzťahov s jeho rodičmi, najmä s matkou dieťaťa. Ani zaslaná textová správa starým otcom matke ako reakcia na oznámenie mu matkou dieťaťa narodenie vnuka, nebola vzhľadom na jej obsah vhodná a už vôbec nebola krokom k obnoveniu a urovnaniu narušených rodinných vzťahov.

35. Starý otec na jednej strane deklaruje, že styk s maloletým nechce vynucovať, teda nechce konať násilne, avšak jeho postoj v konaní, vzhľadom na deklarovaný postoj rodičov, ktorí jednoznačne odmietajú styk maloletého s ním, a aj vzhľadom na zistené skutkové okolnosti, nedôvodne trval na podanom návrhu, nevedomujúc si danú situáciu spočívajúcu vo vážne narušených rodinných vzťahoch medzi ním a najmä matkou maloletého, pričom nepochybne pre tento odmietavý postoj matky ho nemá záujem zahrnúť do života svojho dieťaťa, čo nebolo ani spochybnené, ale je jednoznačné, že pokiaľ by sa maloletý stretával so starým otcom proti vôli svojich rodičov, uvedené by nemalo pozitívny vplyv na celkovú rodinnú situáciu a nemožno spochybňovať, že by to pôsobilo na matku dieťaťa stresujúco, keďže proti jej vôli by sa jej dieťa malo stretávať síce s blízkym príbuzným – so starým otcom, ku ktorému prezentovala niekoľko rokov negatívny a odmietavý postoj. Polemika starého otca o možnom strese z realizovania styku jej dieťaťa o osobou, ktorú nevníma pozitívne preto nie je na mieste.

36. Podľa názoru odvolacieho súdu, napriek tomu, že starý otec poukazoval na právnu úpravu možného nároku blízkej osoby o styk s maloletým dieťaťom, v danom prípade nebola splnená ani jedna z podmienok pre túto úpravu, a to záujem maloletého, ako aj pomery v rodine, pričom v danom prípade sú to pomery spočívajúce v narušených vzťahoch medzi rodičmi maloletého a starým otcom, najmä medzi matkou dieťaťa a starým otcom, čo nebolo ani sporné, pričom starým otcom deklarovaný údajný záujem o matku dieťaťa v minulosti, čoho dôkazom malo byť niekoľko súdnych rozhodnutí, je v tomto štádiu konania a za aktuálnej situácie absolútne irelevantný, keď nepochybne po dosiahnutí plnoletosti bez ohľadu na predchádzajúce súdne rozhodnutia mal možnosť starý otec matku dieťaťa, teda svoju dcéru kontaktovať, vyvíjať snahu o obnovenie vzťahu s ňou, vysvetlenie si situácie, avšak jeho pasivita nepochybne viedla k absolútnemu odcudzeniu sa matky od starého otca, ktorého už nepovažuje za súčasť svojho života, avšak po niekoľkých rokoch sa starý otec zrazu uvedomí, že má vnuka a dožaduje sa stretávania s ním, čo vyznieva úplne nekomfortne z pohľadu stability a rodinného pokoja dieťaťa a jeho rodičov.

37. Pokiaľ sa starý otec vyjadroval o svojej snahe a vôli ohľadne udržiavania kontaktu s matkou dieťaťa ako so svojou dcérou, uvedené nevznieva presvedčivo, keď niekoľko rokov o nej nemal žiadnu vedomosť a nebol s ňou vôbec v kontakte, minimálne ide o obdobie po dosiahnutí jej plnoletosti, pričom k narodeniu maloletého došlo v jej veku takmer 31 rokov, teda je tu niekoľko rokov vákuum ohľadne kontaktu medzi starým otcom a matkou maloletého, čo nepochybne viedlo k vyčleneniu jeho osoby zo života matky dieťaťa.

38. Odvolací súd súhlasí s tvrdením starého otca, že maloleté dieťa nemá byť zaťahované do zbytočných a emotívne vyhrotených sporov, a že by malo dôjsť k optimalizácii rodinných vzťahov na normálnu úroveň, uvedené však za týchto skutkových okolností nie je možné, keďže to vyplýva jednoznačne z odmietavého postoja rodičov dieťaťa vo vzťahu k starému otcovi. Tento argument starého otca však neobstojí z hľadiska dôvodnosti ním uplatňovaného nároku.

39. V živote dieťaťa majú prvoradú úlohu jeho rodičia, ich právo na výchovu dieťaťa je nadradené právu ostatných príbuzných podieľať sa na výchove maloletého dieťaťa a stretávaní sa s ním, preto pri danej skutkovej situácii prejednávanej veci nie je vôbec opodstatnené, aby bol styk starého otca s maloletým upravený. Vynucovanie styku s maloletým zo strany starého otca nebolo opodstatnené, pretože si to

nevyžaduje záujem dieťaťa, ani pomery v rodine. V odvolacej argumentácii starého otca chýbajú také skutkové a právne argumenty, ktoré by relevantne spochybnili napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie.

40. Predpoklady dané podľa zmysle § 25 ods. 5 ZoR, ako aj v zmysle § 36 ods. 2 ZoR však neboli naplnené, preto odvolací súd považoval rozsudok súdu prvej inštancie za vecne správny a podľa § 387 ods. 1 CSP ho potvrdil.

41. V ďalšom odvolací súd dodáva, že i podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov, súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04, II. ÚS 200/09 a podobne).

42. Pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania vychádzal odvolací súd z ustanovenia § 52 CMP, a preto rozhodol, že žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

43. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 veta druhá CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje a
- e) podpis.

(§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z. z.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 CMP), môže mu súd uložiť pokutu do 1 000,- eur (§ 382 ods. 1 CMP), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 CMP) alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnené premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 CMP) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 CMP).